МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„РЪКОВОДИТЕЛ ДВИЖЕНИЕ“

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията код 104102 „Ръководител движение“ от област на образование „Транспортни услуги“ и професионално направление код 1041 „Транспортни услуги“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията код 104102 „Ръководител движение“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация по професията, за придобиване на квалификация по част от професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и 5 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

ПРОЕКТ

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, съвкупността от единици резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професия, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, започват да се прилагат от учебната 2026 – 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „РЪКОВОДИТЕЛ ДВИЖЕНИЕ“

Професионално направление					
1041	**Транспортни услуги**				
Професия					
104102	**Ръководител движение**				
Степени на професионална квалификация		-	-	**III**	-
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		-	-	**4**	-
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		-	-	**4**	-

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Ръководител движение“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г. изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- за ученици – завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна и отговаря на изискванията за медицинска и психологическа годност при заемане на длъжност „ръководител движение“.

2. Описание на професията

Ръководителят движение организира, управлява, координира и контролира движението на влаковете и маневрените дейности в гаровата и междугаровата инфраструктура с цел осигуряване на безопасност, точност и ритмичност на железопътния транспорт. Той изпълнява дейности с висок комплексен характер в реална оперативна обстановка, включително в условия на отклонения на графика за движение на влаковете, възникнали произшествия, аварии, ситуации и инциденти. Професията изисква задълбочени познания по нормативната уредба, както и прилагане на вътрешни технологични инструкции и регламенти.

Ръководителят движение осъществява приемо-предавателни процеси, планира и съгласува действията на смяната, разпределя задачите между персонала (дежурни ръководители, стрелочници, прелезопазачи, маневристи и други длъжности в железопътните предприятия), провежда инструктажи, контролира изпълнението на технологичните задължения и гарантира спазването на графика за движение. В дейността си използва съвременни комуникационни средства – радиостанции, диспечерски пултове и оперативен софтуер, както и цифрови системи за мониторинг на енергийната ефективност, емисиите, шума и екологичните показатели, съгласно европейските и национални стандарти и екологични политики.

Работата е динамична, отговорна и изисква способност за бърза и адекватна реакция, аналитично мислене, устойчивост на стрес и висока степен на концентрация. Освен техническите и регулаторни знания, професията предполага развити комуникационни и организационни умения, лидерски подход и способност за управление на персонал в условия на непрекъснат технологичен процес. Ръководителят движение осигурява отчетност чрез водене и заверяване на оперативни дневници и друга документация с правна, експлоатационна и контролна стойност. Той проверява и полага подпис на натурния лист на влака. Провежда инструктажи на дежурната смяна.

Режимът на работа е непрекъснат. Работното време се определя, съгласно Кодекса на

ПРОЕКТ

труда и Наредба № 50 от 2001 г. за работното време на ръководния и изпълнителския персонал, зает с осигуряване на превозите на пътници и товари в железопътния транспорт (обн., ДВ, бр.4 от 2002 г.) и може да включва дежурства, смени, работа в почивни и празнични дни. Професията изисква придобиване на трета степен на професионална квалификация, валидна правоспособност за осигуряване безопасността на движението и удостоверено здравословно състояние.

Професията „Ръководител движение“ е регулирана професия, за която придобиването и упражняването се извършват при условията, предвидени в действащото законодателство и Списъка на регулираните професии в Република България.

Ръководителят движение осъществява своята дейност в съответствие със Закона за железопътния транспорт, Устава на железниците, Наредба № 4 от 1997 г. за железопътните прелези (обн., ДВ, бр. 32 от 1997 г.), Наредба № Н-32 от 2007 г. за съгласуването на действията и обмяната на информация при разследване на железопътни произшествия и инциденти (обн., ДВ, бр. 79 от 2007 г.), Наредба № 41 от 2001 г. за достъп и използване на железопътната инфраструктура (обн., ДВ, бр. 64 от 2001 г.), Наредба № 42 от 2001 г. за лицензиране на железопътни предприятия за превоз на пътници и/или товари (обн., ДВ, бр. 67 от 2001 г.), Наредба № 43 от 2001 г. за железопътен превоз на пътници, багажи и колетни пратки (обн., ДВ, бр. 86 от 2001 г.), Наредба № 44 от 2001 г. за превоз на товари с железопътен транспорт (обн., ДВ, бр. 92 от 2001 г.), Наредба № 45 от 2001 г. за правилата за номериране на международните и на вътрешните пътнически и товарни влакове (обн., ДВ, бр. 107 от 2001 г.), Наредба № 46 от 2001 г. за железопътен превоз на опасни товари (обн., ДВ, бр. 107 от 2001 г.), Наредба № 48 от 2001 г. за железопътен превоз на специфични товари, на товари без опаковка и на товари, изискващи особена опаковка (обн., ДВ, бр. 4 от 2002 г.), Наредба № 50 от 2001 г. за работното време на ръководния и изпълнителския персонал, зает с осигуряване на превозите на пътници и товари в железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 4 от 2002 г.), Наредба № 52 от 2002 г. за железопътен превоз на военни товари, техника и войски (обн., ДВ, бр. 64 от 2002 г.), Наредба № 54 от 2003 г. за медицинските и психологическите изисквания към персонала, който осъществява железопътни превози на пътници и товари и съпътстващите ги дейности, и за провеждане на предпътните (предсменни) медицински прегледи (обн., ДВ, бр. 55 от 2003 г.), Наредба № 55 от 2004 г. за проектиране и строителство на железопътни линии, железопътни гари, железопътни прелези и други елементи от железопътната инфраструктура (обн., ДВ, бр. 18 от 2004 г.), Наредба № 56 от 2003 г. за изискванията, условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност, изисквана от персонала, отговорен за безопасността на превозите с железопътен транспорт, или признаване на такава правоспособност и реда за провеждане на проверочните изпити на лицата от персонала, отговорен за безопасността на превозите (обн., ДВ, бр. 20 от 2003 г.), Наредба № 57 от 2004 г. за постигане на оперативна съвместимост на националната железопътна система с железопътната система в рамките на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 55 от 2004 г.), Наредба № 58 от 2006 г. за правилата за техническата експлоатация, движението на влаковете и сигнализацията в железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 73 от 2006 г.), Наредба № 59 от 2006 г. за управление на безопасността в железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.).

За да заема длъжност от железопътния транспорт, която е свързана с безопасността на

ПРОЕКТ

превозите, лицето, придобило трета степен на професионална квалификация по професията „Ръководител движение“, трябва да притежава правоспособност, придобита съгласно условията на Наредба № 56 от 2003 г. за изискванията, условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност, изисквана от персонала, отговорен за безопасността на превозите с железопътен транспорт, или признаване на такава правоспособност и реда за провеждане на проверочните изпити на лицата от персонала, отговорен за безопасността на превозите (обн., ДВ, бр. 20 от 2003 г.).

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)									
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10
		Обща ПП		Отраслова ПП			Специфична ПП				
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Транспортни услуги“

ЕРУ 3. Основни работни процеси

ЕРУ 4. Транспортни услуги

ЕРУ 5. Транспортна логистика

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията „Ръководител движение“

ЕРУ 6. Нормативна уредба и организация на движението

ЕРУ 7. Комуникация и управление на персонала на смяна

ЕРУ 8. Обработка на оперативна и превозна документация

ЕРУ 9. Безопасност и действия при извънредни ситуации

ЕРУ 10. Устойчивост и екологично управление в железопътната инфраструктура

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Ръководител движение“

ПРОЕКТ

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда, и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социално развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им

ПРОЕКТ

	• Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасни условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия - търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката - данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите - приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологична отговорност при ръководене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне

ПРОЕКТ

	на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред • клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Включва се в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Основни работни процеси**
Резултат от учене 3.1	Познава правилата и начините на организация на работата в предприятията за транспортни услуги
Знания	• Изрежда нормативни актове и вътрешни документи на предприятието, свързани с работния процес • Назовава основните работни процеси и дейности на работното място • Назовава основните документи и документални процедури, свързани с изпълнението на работните процеси и дейности на работното място • Познава ресурсите, средствата и инструментите, свързани с осъществяване на работния процес
Умения	• Спазва основните нормативни актове, свързани с професията

ПРОЕКТ

	• Изпълнява работата си според създадената организация на работа на работното място и в обекта • Прилага инструкциите и указанията, свързани с професията и работното място • Подготвя работното място за изпълнение на поставените задачи
Компетентности	• Способен е самостоятелно да организира работното си място • Самостоятелно разпределя работата си спрямо работното време и график
Резултат от учене 3.2	Работи в екип
Знания	• Познава етичните правила и норми в бранша • Познава отделните длъжности, техните взаимоотношения и йерархични връзки в работния екип • Описва принципите на етичните работни взаимоотношения и колегиалността • Обяснява причините, признаците и техниките за избягване на конфликти в работна среда
Умения	• Спазва етичните норми и правила в брашна • Спазва принципите на етични работни взаимоотношения и колегиалност • Разпознава и преодолява конфликтите в работна среда
Компетентности	• Взаимодейства ефективно с всички участници в трудовия процес съобразно работния протокол • Способен е да приеме отговорности при работа в група или екип
Резултат от учене 3.3	Работи с клиенти
Знания	• Познава законите и наредбите, свързани с осигуряването на качествени услуги за клиенти • Познава правилата за защита на личните данни и чувствителната информацията при работа с клиенти • Познава етичните норми и добрите фирмени практики за взаимодействие с клиенти • Описва начините за изчисляване на дължими суми и средствата за разплащане с клиенти • Обяснява основните правила на обслужване и поведение • Изброява етапите на обслужване
Умения	• Прилага действащото законодателство при обслужването на клиенти • Спазва правилата и процедурите за защита на личните данни и чувствителната информация за клиентите • Прилага добрите фирмени практики във взаимодействието с клиенти • Изчислява дължими суми и извършва разплащания при предоставяне на услуги за клиентите

ПРОЕКТ

Компетентности	• Обслужва качествено клиентите, като спазва правилата и утвърдените фирмени практики • Способен е да взаимодейства ефективно с клиентите на предприятието • Способен е да се справи с различни типове клиенти на предприятието
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания за приложимите в изпълнение на работните процеси и дейности на работното място нормативна уредба, правила и процедури • Владее основните теоретични постановки на основните работни процеси и дейности на работното място • Владее основните теоретични знания за ресурсите, средствата и инструментите, свързани с осъществяване на работния процес • Владее основните теоретични знания, свързани със създаване на ефективно взаимодействие в работния екип • Владее основните теоретични знания, свързани с ефективно обслужване на клиенти Част по практика на професията: • Избира ресурси, средства и инструменти за изпълнение на конкретна работна задача • Определя методи и средства (подходи) за осъществяване на конкретна работна задача • Изготвя документи по изпълнението на конкретна работна задача
Средства за оценяване:	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 4	**Транспортни услуги**
Резултат от учене 4.1	Познава услугите и транспортните средства в автомобилния транспорт
Знания	• Познава видовете транспортни средства и инфраструктурата за автомобилен транспорт • Познава същността, понятията и видовете транспортни услуги в автомобилния транспорт • Познава основните производствени показатели и измерители в автомобилния транспорт • Назовава основните нормативни изисквания и институционална рамка за автомобилен транспорт • Назовава основните документи и процедури за автомобилен транспорт
Умения	• Разпознава видовете транспортни средства и инфраструктура за автомобилен транспорт • Съпоставя различни видове автомобилни транспортни услуги

ПРОЕКТ

	• Определя основните производствени показатели и измерители в автомобилния транспорт • Комплектова документи за автомобилен транспорт • Избира автомобилна транспортна услуга
Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга в автомобилния транспорт
Резултат от учене 4.2	Познава услугите и транспортните средства в железопътния транспорт
Знания	• Познава видовете транспортни средства и инфраструктурата в железопътния транспорт • Познава същността, понятията и видовете транспортни услуги в железопътния транспорт • Познава основните производствени показатели и измерители в железопътния транспорт • Назовава основните нормативни изисквания и институционална рамка за железопътен транспорт • Назовава основните документи и процедури за железопътен транспорт
Умения	• Разпознава видовете превозни средства и инфраструктура за железопътен транспорт • Съпоставя различни видове железопътни транспортни услуги. • Определя основните производствени показатели и измерители железопътния транспорт • Комплектова документи за железопътен транспорт • Избира железопътна транспортна услуга
Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга в железопътния транспорт
Резултат от учене 4.3	Познава услугите и превозните средства в морския и вътрешноводен транспорт
Знания	• Познава видовете транспортни средства и пристанища в морския и вътрешноводен транспорт • Познава същността, понятията и видовете транспортни услуги в морския и вътрешноводен транспорт • Познава основните производствени показатели и измерители в морския и вътрешноводния транспорт • Назовава основните нормативни изисквания и институционална рамка в морския и вътрешноводния транспорт • Назовава основните документи и процедури при морския и вътрешноводния транспорт
Умения	• Разпознава видовете превозни средства и пристанища речния и морския транспорт • Съпоставя различни транспортни услуги в морския и вътрешноводния транспорт • Определя основни производствени показатели и измерители морския и вътрешноводния транспорт • Комплектова документи за морски и/или вътрешноводен транспорт

ПРОЕКТ

	• Избира транспортна услуга в морския и вътрешноводния транспорт
Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга в морския и вътрешноводния транспорт
Резултат от учене 4.4	Познава услугите и превозните средства във въздушния транспорт
Знания	• Познава видовете транспортни средства и летищна инфраструктура за въздушен транспорт • Познава същността, понятията и видовете транспортни услуги във въздушния транспорт • Познава основните производствени показатели и измерители във въздушния транспорт • Назовава основните нормативните изисквания и институционална рамка във въздушния транспорт • Познава основните документи и процедури при въздушен транспорт
Умения	• Разпознава видове самолети и летища • Съпоставя различни транспортни услуги във въздушния транспорт. • Определя основни производствени показатели и измерители във въздушния транспорт • Комплектова документи за извършване на въздушен транспорт • Избира въздушна транспортна услуга
Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга във въздушния транспорт
Резултат от учене 4.5	Познава услугите и инфраструктурата в тръбопроводния транспорт
Знания	• Познава икономическата същност, понятията и предназначението на тръбопроводния транспорт • Изброява подвидовете и трасетата на тръбопроводния транспорт в България • Изброява предимства и недостатъци на тръбопроводния транспорт спрямо другите видове транспорт • Познава видовете услуги в тръбопроводния транспорт и възможностите им за интегриране с другите транспортни услуги • Познава основните производствени показатели и измерители при тръбопроводния транспорт • Назовава основните нормативните изисквания и институционална рамка в тръбопроводния транспорт • Познава основните документи и процедури при тръбопроводен транспорт
Умения	• Разбира икономическата същност, понятията и предназначението на тръбопроводния транспорт • Идентифицира подвидовете и трасетата на тръбопроводния транспорт в България • Разграничава предимствата и недостатъците на тръбопроводния транспорт спрямо другите видове транспорт

ПРОЕКТ

	• Различава услуги в тръбопроводния транспорт и възможности за интегриране с другите транспортни услуги • Определя производствени показатели и измерители при тръбопроводния транспорт • Комплектова документи за тръбопроводен транспорт • Избира услуга с тръбопроводен транспорт
Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга с тръбопроводен транспорт
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания за видовете превозни средства и необходима инфраструктура в съответния вид транспорт • Владее основните теоретични знания за същността, понятията и видовете услуги в транспорта • Владее основните теоретични постановки за определяне на основните производствени показатели и измерители в съответния вид транспорт • Владее основните теоретични знания за документите и процедурите по организация на съответния вид транспорт Част по практика на професията: • Обосновава транспортна услуга във вид транспорт • Определя производствени показатели и измерители на вид транспортни средства • Подготвя документи за транспорт
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 5	**Транспортна логистика**
Резултат от учене 5.1	Разбира същността на транспортната логистика
Знания	• Познава основните понятия, процеси, документи, участници в логистиката • Изброява видовете логистика • Познава икономическата същност на транспорта и транспортните коридори • Обяснява понятията, показателите и измерителите в транспортната логистика • Описва правната рамка, институциите и организациите, регулиращи дейностите в транспортната логистика
Умения	• Разпознава логистични понятия, процеси, документи и участници • Идентифицира логистична услуга • Разпознава транспортните коридори • Разпознава ролята и функциите на институциите и организациите, регулиращи дейностите в транспортната логистика

ПРОЕКТ

	• Разграничава ролите, правата и задълженията на лицата, ангажирани в дейностите на транспортната логистика
Компетентности	• Спазва стриктно отговорностите по получаване, превоз и доставка на товари по договори за изпълнение • Спазва стриктно правилата за безопасен и икономичен превоз на товари и изискванията към моторните превозни средства за превоз на товари
Резултат от учене 5.2	Познава технологията на транспортната логистика
Знания	• Посочва основните участници и дейности в транспортната логистика • Описва манипулационни решения и складови машини, използвани в дейностите на транспортната логистика • Описва основните документи, процедури и формалности, използвани в транспортната логистика • Обяснява организацията, задачите и процесите в транспортната логистика • Обяснява приложението и мястото в изпълнението на транспортна логистика на съоръжения, оборудване и машини
Умения	• Разпознава функциите и задачите на участниците в изпълнението на дейностите на транспортната логистика • Разпознава и изготвя документи, свързани с процедури и формалности в транспортната логистика
Компетентности	• Разграничава точно видовете товари и специфичните особености на безопасното им транспортиране • Разграничава правилно специфичните особености при товарене, разтоварване, опаковка и маркиране на товарите
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за основни понятия, процеси, документи, участници в логистиката • Владее основните теоретични знания за определяне и измерване на показателите за ефективност и резултат на дейностите в транспортната логистика • Владее основните теоретични постановки за организирането и документирането на дейностите в транспортната логистика • Владее основните теоретични знания за използваните в транспортната логистика съоръжения, машини и оборудване Част по практика на професията: • Определя ефективен транспортен маршрут по зададени параметри • Работи с оборудване и документи за товарене, разтоварване, опаковка и маркиране на товарите • Подготвя и проверява документи за товарене, разтоварване, опаковка и маркиране на товарите
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията:

ПРОЕКТ

	• Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 6	**Нормативна уредба и организация на движението**
Резултат от учене 6.1	Познава нормативната база и вътрешните правила за безопасност и експлоатация
Знания	• Назовава нормативните актове и правилата, регламентиращи организацията на влаковото движение • Разпознава редовни и извънредни начини за осигуряване на движението на влаковете и нормативната им регулация • Идентифицира отговорностите на длъжностите, участващи в управлението на движението • Описва процедурите за контрол и отчитане на изпълнението в експлоатационните пунктове • Описва процедури за аварийно реагиране, рисковете и мерките за безопасност при транспортна дейност
Умения	• Организира движението на влаковете и маневрената дейност по установения график и при особени случаи • Прилага правилата за сигнализация и безопасност на движението • Използва комуникационни средства • Реагира при възникване на аварии и уведомява компетентните органи • Води оперативна и отчетна документация • Прилага правилата за организация на движение в зависимост от начините за осигуряване на движението на влаковете в прилежащите междугария и гаровата централизация • Контролира изпълнението на технологичните задължения от гаровия персонал • Реагира при отклонения от нормативните изисквания
Компетентности	• Самостоятелно и отговорно прилага нормативната уредба и вътрешните правила за организацията на влаковото движение в реална експлоатационна обстановка, вкл. при отклонения и извънредни ситуации, като гарантира безопасност, съответствие и отчетност
Резултат от учене 6.2	Организира изпълнението на графика за движение на влаковете
Знания	• Назовава компонентите на графика за движение на влаковете • Идентифицира причините за отклонения от графика и методите за възстановяване • Описва връзката между осигурителната техника и изпълнението на График за движението на влаковете (ГДВ) • Обяснява процедурите за оперативно възстановяване на ритъма на движение
Умения	• Организира движението на влаковете съгласно график и технологични разписания

ПРОЕКТ

	• Прилага мерки за компенсиране на забавяния и нарушен ритъм • Координира действията между гарови служители, превозни и маневрени бригади • Документира изпълнението на графика и предприетите действия при нарушения
Компетентности	• Осигурява безопасна, ефективна и ритмична организация на влаковото движение, в реални експлоатационни условия, при спазване на нормативните изисквания и фирмените правила
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Назовава нормативните актове, регламентиращи организацията на влаковото движение • Идентифицира редовни и извънредни режими за движение и обвързаната с тях нормативна регулация • Описва процедурите за контрол и отчитане на изпълнението в експлоатационния пункт • Обяснява процедурите за оперативно възстановяване на движението на влаковете при отклонения • Разграничава длъжностите и отговорностите в системата за управление на движението (дежурен ръководител, стрелочник, прелезопазач и др.) Част по практика на професията: • Демонстрира организиране на движението на влаковете съгласно утвърдения график и гаровата централизация • Координира работата на гаровия персонал и маневрените бригади в реална експлоатационна ситуация • Прилага правила за сигнализация и безопасност на движението чрез комуникационни средства – телефонни (междугарови, с прелез, диспечерски, локални, автоматични, GSM, GSM-R), радиовръзки (гарови маневрени, влакови диспечерски и радиоуредба за уведомяване на пътниците) • Документира изпълнението на графика и отклоненията от него в оперативните дневници образци II-76, ДП 2 и т. н. • Реагира адекватно при възникване на аварии и извънредни ситуации, съгласно нормативно установени процедури
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 7	**Комуникация и управление на персонала на смяна**
Резултат от учене 7.1	Използва комуникационни и информационни средства за ефективна и координирана работа
Знания	• Изброява основните средства за комуникация в железопътния транспорт (радиостанция, телефон, GSM) • Идентифицира основни термини на чужд език, използвани при комуникация в железопътния транспорт

ПРОЕКТ

	• Обяснява реда за използване на комуникационни средства при нормални и извънредни обстоятелства • Познава видовете гарови централизации и начините за работа с тях при нормална обстановка и при повреди • Разграничава видовете сигнали и телефонограми, използвани за предаване на оперативни разпореждания • Назовава елементите на задължителната комуникационна отчетност (дневник за диспечерските заповеди, образци II-А, II-В, II-Г, ДП-2, Акт за възникнали събития, План за извършване на маневра, средства за съобщения и книги за състоянието им (обр. VII-52 и обр. VII-53) и други)
Умения	• Използва комуникационните средства за даване на указания и предаване на информация • Комуникира на чужд език в стандартни оперативни ситуации • Използва интерфейси на диспечерски или комуникационен софтуер при обмен на оперативна информация • Поддържа непрекъсната връзка с влаковия диспечер, маневристи и други участници в процеса • Регистрира комуникацията и оперативните разпореждания в съответните документи • Следи за точност и своевременност на предаваната и получаваната информация
Компетентности	• Самостоятелно и отговорно управлява информационния поток по време на смяна чрез надеждни комуникационни и регистриращи средства, осигурявайки непрекъснатост и проследимост на указанията в реална оперативна обстановка
Резултат от учене 7.2	Управлява работата на персонала на смяна в съответствие с технологичния процес
Знания	• Назовава етапите в приемо-предавателния процес при започване и приключване на смяна • Обяснява алгоритъма за разпределяне на задачи при стандартен и авариен режим на работа • Разграничава функциите на длъжностите по ръководство, изпълнение и контрол в експлоатационния пункт • Разбира механизми за създаване и поддържане на организационен климат, екипна динамика, лидерство и решаване на конфликти
Умения	• Ръководи персонала по време на смяна, съгласно разписанията и оперативната обстановка • Спазва нормативната база • Разпределя задачите съобразно квалификацията и отговорността на служителите • Следи изпълнението на задачите • Провежда инструктажи • Контролира изпълнението на задълженията • Води приемо-предавателна документация • Отразява състоянието на гаровата работа при смяна

ПРОЕКТ

Компетентности	• Организира дейността на персонала по време на смяна, съгласувайки отделните функции в технологичния процес, като носи отговорност за безопасността, изпълнението на инструкциите и оперативната готовност на екипа
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Изброява основните средства за комуникация в железопътния транспорт (радиовръзки, телефон, GSM) и техните видове) • Обяснява реда за използване на комуникационни средства при нормални и извънредни обстоятелства • Разграничава видовете сигнали, използвани за предаване на оперативни разпореждания • Назовава етапите в приемо-предавателния процес при започване и приключване на смяна • Обяснява алгоритъма за разпределяне на задачи при стандартен и авариен режим Част по практика на професията: • Използва комуникационните средства за даване на указания и поддържане на връзка с участниците в процеса • Регистрира комуникацията и оперативните разпореждания в съответните документи (дневник за диспечерските заповеди, образци II-А, II-В, II-Г, средства за съобщения и книги за състоянието им (обр. VII-52 и обр. VII-53) и други) • Разпределя задачите на смяната съобразно квалификацията и отговорностите на служителите • Ръководи персонала на смяна, като провежда инструктаж и контролира изпълнението на задълженията • Води приемо-предавателна документация и отразява текущото състояние
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 8	**Обработка на оперативна и превозна документация**
Резултат от учене 8.1	Документира информация, свързана с движението и графика
Знания	• Назовава видовете оперативни и превозни документи, използвани в гарова среда (маршрутни листове, нарядни, оперативни дневници, товарителници и др.) • Разграничава основни превозни документи, използвани в международни превози • Описва изискванията за попълване, заверяване и съхранение на влакови и маневрени документи - план за маневра II-39, II-А, II-В • Обяснява връзката между графика за движение и отразяването му в документите • Разграничава документите с правна стойност от вътрешните отчетни формуляри

ПРОЕКТ

Умения	• Попълва влакови и гарови документи съгласно утвърдените образци • Проверява и подписва натурен лист и бланки съгласно утвърдените образци • Попълва оперативна информация в електронна форма и на чужд език • Работи със софтуер и информационни системи за валидиране на маршрутни и отчетни данни • Заверява (валидира) документи за движение на влакове, след като провери пълнотата и коректността им • Отбелязва отклонения и инциденти в съответната документация, в реално време • Поддържа непрекъснат отчет на маневрените действия и влаковото движение
Компетентности	• Самостоятелно и точно документира информацията, отразяваща движението на влаковете, като осигурява правна, експлоатационна и контролна стойност на записите според вътрешни и външни нормативи • Поддържа висока точност и надеждност на резултатите от документообработката, като влияе върху оперативната сигурност и ефективност на превозния процес
Резултат от учене 8.2	Прилага изискванията за отчетност и архивиране в експлоатационната дейност
Знания	• Идентифицира видовете отчетни документи, сроковете за тяхното съхранение и длъжностните лица, отговорни за архивиране • Назовава стъпките по предаване на документи към по-горестоящи звена или архив (гара-диспечер-дирекция) • Обяснява изискванията към електронни и хартиени носители за отчетност в железопътния транспорт • Разграничава регистрираните документи по вид – оперативни, маневрени, търговски и др.
Умения	• Извършва предаване и архивиране на документацията по установен график и ред • Регистрира отчетната информация в електронни и хартиени системи • Съхранява документите съгласно вътрешните процедури за сигурност и достъп
Компетентности	• Осигурява проследимост, точност и отчетност на цялата експлоатационна документация чрез отговорно изпълнение на процедурите по съхранение, архивиране и подаване на данни в реална оперативна среда
Резултат от учене 8.3	Използва чужд език при въвеждане, обработка и предаване на данни чрез информационни и комуникационни технологии
Знания	• Познава основни чуждоезикови термини, използвани в информационни системи и документи в железопътния транспорт • Познава менюта, интерфейси и инструкции на специализиран софтуер на чужд език • Познава стандартни фрази за комуникация с международни партньори чрез информационни и комуникационни технологии

ПРОЕКТ

Умения	• Работи с чуждоезикови версии на специализиран софтуер • Използва преводни инструменти и речници при работа с документация и електронна кореспонденция • Води базова професионална писмена и електронна комуникация на чужд език
Компетентности	• Самостоятелно използва софтуер и комуникационни средства на чужд език при изпълнение на задачи, свързани с движението и превозните дейности
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Назовава видовете оперативни и превозни документи, използвани в гарова среда (напр. маршрутни листове, нарядни, товарителници) • Описва изискванията за попълване, заверяване и съхранение на маршрутни и маневрени документи • Разграничава документи с правна стойност от вътрешни отчетни формуляри • Обяснява връзката между графика за движение и отразяването му в съответната документация • Познава основни термини и интерфейси на специализиран софтуер на чужд език, използван за документооборот Част по практика на професията: • Заверява документи за движение на влакове след проверка за пълнота и коректност • Въвежда и обработва данни в електронни системи, включително на чужд език, при използване на софтуер за железопътна отчетност • Извършва предаване, регистриране и архивиране на документация по установен ред • Съставя справки и документира отклонения и инциденти в реално време, осигурявайки проследимост и отчетност на експлоатационната документация
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 9	**Безопасност и действия при извънредни ситуации**
Резултат от учене 9.1	Осигурява безопасно движение на влаковете в зависимост от централизацията, сигнализацията и начина на осигуряване на движението
Знания	• Посочва основните технически и организационни фактори, влияещи върху безопасността на влаковото движение • Идентифицира функциите на устройствата за сигнализация, централизация и блокировка • Назовава изискванията на нормативната уредба, правилата и вътрешните инструкции относно безопасност на маршрутното подреждане

ПРОЕКТ

	• Разграничава нормалните от рискови експлоатационни условия в гаровия район • Познава методите и средствата за овладяване на извънредни ситуации
Умения	• Контролира състоянието на сигнализацията, централизацията и блокировката при осигуряване на движението на влаковете и маневрената дейност • Оценява експлоатационната обстановка и предприема превантивни мерки при наличие на рискове • Прилага мерки за безопасност при отклонения от нормалната експлоатация – ограничена видимост, техническа повреда, човешка грешка • Поддържа оперативна готовност на смяната за действия по осигуряване на безопасността на движението
Компетентности	• Самостоятелно гарантира безопасността на влаковото движение в условията на гарова инфраструктура чрез навременна проверка, контрол и прилагане на утвърдени технически и организационни мерки
Резултат от учене 9.2	Прилага изискванията за отчетност и архивиране в експлоатацията
Знания	• Назовава нормативните основания за действия при аварии и произшествия • Обяснява последователността на процедурите при инцидент, включително първоначални действия, сигнализиране и уведомяване • Идентифицира видовете участници в процеса по овладяване на извънредни ситуации – вътрешни служители, аварийни екипи, диспечери • Разграничава видовете произшествия и подходящите канали за координация и докладване
Умения	• Организира първоначалните действия на гаровия персонал при авария • Координира взаимодействието с аварийни екипи, диспечери и жп предприятия • Реагира при извънредни ситуации • Ръководи оперативното възстановяване на движението след инцидент • Прилага протоколи за докладване и регистриране на произшествия
Компетентности	• Управлява процеса по овладяване на извънредни ситуации, като осигурява безопасност, непрекъснатост и минимизиране на риска в гаровия район • Самостоятелно взема решения при риск или инцидент, ръководи процесите на действие, комуникира с участници, екипи и служби, поема отговорност за последиците
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Посочва основните технически и организационни фактори, влияещи върху безопасността на влаковото движение • Идентифицира функциите на устройствата за сигнализация,

ПРОЕКТ

	централизация и блокировка • Назовава изискванията на нормативната уредба, правилата и вътрешните инструкции за безопасност при маршрутно подреждане • Обяснява последователността на процедурите при инцидент – от първоначални действия до уведомяване • Идентифицира участниците и каналите за координация при овладяване на извънредни ситуации Част по практика на професията: • Контролира състоянието на сигнализацията, централизацията и блокировка преди и по време на движението • Прилага мерки за безопасност при отклонения от нормалната експлоатация – техническа повреда, човешка грешка и др. • Организира първоначални действия на гаровия персонал при авария и координира с аварийни екипи • Ръководи възстановяване на движението след инцидент, като прилага протоколи за докладване • Самостоятелно взема решения в извънредни ситуации, гарантирайки безопасност и минимизиране на риска
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 10	**Устойчивост и екологично управление в железопътната инфраструктура**
Резултат от учене 10.1	Прилага екологични стандарти и устойчиви практики при управление на гаровите дейности
Знания	• Назовава основните европейски и национални екологични стандарти и документи, приложими в железопътния сектор • Обяснява принципите на енергийна ефективност, намаляване на шумовото и въздушно замърсяване и устойчиво използване на ресурси в гарова среда • Разграничава екологични рискове, свързани с експлоатацията – напр. изтичане на гориво, нерегламентирани маневри, дим, износване на съоръжения
Умения	• Прилага инструкции и процедури за екологосъобразно поведение при движение на влакове и маневри • Контролира енергийната ефективност и екологичната безопасност на гаровите дейности в съответствие с вътрешни инструкции • Докладва навременно за екологични инциденти или отклонения от регламентираните параметри по установен ред
Компетентности	• Участва отговорно в прилагането на вътрешни и външни екологични политики, като прилага конкретни мерки за ограничаване на въздействието на гаровата дейност върху околната среда
Резултат от учене 10.2	Използва цифрови и мониторингови системи за проследяване на

ПРОЕКТ

	екологични показатели
Знания	• Идентифицира видовете дигитални системи и модули за контрол на енергопотребление и емисии, използвани в жп инфраструктурата • Обяснява принципите на екологичен мониторинг и цифрова отчетност, съгласно изискванията на Европейска железопътна агенция и Държавно предприятие „Национална компания железопътна инфраструктура“ (ДПНКЖИ)
Умения	• Въвежда и проследява данни в софтуерни системи за екологичен контрол и отчет • Съставя оперативни справки и сигнали при превишени екологични норми или неправилна експлоатация на съоръженията
Компетентности	• Самостоятелно използва цифрови средства за мониторинг и отчетност на екологични показатели, като допринася за устойчивата и екологична работа на експлоатационния пункт
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Назовава основните европейски и национални екологични стандарти и документи, приложими в железопътния сектор • Обяснява принципите на енергийна ефективност и устойчиво използване на ресурси в гарова среда • Разграничава екологични рискове, свързани с експлоатацията на жп инфраструктурата • Идентифицира видовете дигитални системи и модули за контрол на енергопотребление и емисии • Обяснява принципите на екологичен мониторинг и цифрова отчетност според Европейска железопътна агенция и ДПНКЖИ Част по практика на професията: • Прилага инструкции за екологосъобразно поведение при движение на влакове и маневри • Контролира енергийната ефективност и екологичната безопасност на гаровите дейности • Въвежда и проследява данни в софтуерни системи за екологичен контрол и отчет • Съставя оперативни справки и сигнали при превишени екологични норми или инциденти • Самостоятелно използва цифрови средства за мониторинг на екологични показатели, допринасяйки за устойчивостта на дейността
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Ръководител движение“

ПРОЕКТ

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1. (мин. 3 броя ЕРУ, поне 1 ЕРУ е от специфичната ПП)
III	4	ЕРУ 3, ЕРУ 6, ЕРУ 9
		ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 8
		ЕРУ 7, ЕРУ 8, ЕРУ 9
		ЕРУ 1, ЕРУ 4, ЕРУ 6, ЕРУ 7, ЕРУ 8, ЕРУ 9

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Кабинетите за обучение по теория на професията покриват функционалните характеристики за учебни кабинети, санитарно-хигиенни изисквания и изискванията за пожарна безопасност в действащата нормативна уредба.

Основното обзавеждане включва: работно място за всеки обучаван (учебна маса и стол), работно място на обучаващия (работна маса и стол), шкаф за учебни материали и помагала, учебна дъска (вид според възможностите на институцията).

Основното оборудване включва: подходяща презентационна техника (компютър, мултимедиен прожектор, екран), лицензиран софтуер за използваната компютърна система, безжичен интернет достъп/компютърна мрежа, осигуряваща интернет достъп.

Помощното оборудване включва: маркери за бяла дъска, гъби и спрей за почистване на бяла дъска, показалка, кошове за отпадъци.

Учебни пособия: демонстрационни табла, схеми, макети и модели или реални образци на устройства, машини, съоръжения, разглеждани в учебния материал, демо/учебни версии на програмни продукти, каталози, справочници, сборници с нормативни актове, инструкции, правилници, техническа и технологична документация, образци на документи и бланки, образци на правилници в железопътния транспорт, кодекси, инструкции, на електронен или хартиен носител, достъпни физически или в дигитална среда, съобразени с преподаваното учебно съдържание.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Учебният кабинет за обучение по практика на професията покрива функционалните характеристики, санитарно-хигиенните изисквания и изискванията за пожарна безопасност в действащата нормативна уредба.

Основното обзавеждане включва: работно място за всеки обучаван (работно бюро, стол), работно място на обучаващия (работно бюро, стол).

Основното оборудване включва: компютърна конфигурация/преносим компютър/таблет за всеки обучаем и за обучаващия (според възможностите на институцията), компютърна мрежа с интернет достъп/осигурен безжичен интернет достъп, шкаф за документи,

ПРОЕКТ

мултифункционално офис устройство с осигурена мрежова или безжична връзка към учебните компютри, лицензиран офис пакет за всяко компютърно устройство.

Учебни пособия: при възможност на обучаващата институция, макети или симулатори на стрелки и пултове за управление на гарови централизации и сигнализация в зависимост от различни коловозни развития на гарите и прилежащите междугария, схеми или модели на влакове и различни серии вагони, демо/учебни версии на софтуер и информационни системи, използвани в професията, ръководства по организация и управление на железопътната експлоатация, схеми и диаграми за композиране, разкомпозиране и маневрена дейност.

Във връзка с многообразието на дейностите, които обучаваните лица трябва да усвоят, е необходимо обучението по практика да се извършва в реална железопътна работна среда – железопътна гара, превозна служба, жп участък, локомотивно депо и други функционални звена от инфраструктурата и експлоатацията.

По тази причина, преди началото на обучението трябва да се представи договор с юридическо лице, извършващо всички или по-голяма част от дейностите, които са обект на обучението. Договорът е придружен от извадка от електронния регистър на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ за актуалните декларации по чл. 15 от ЗЗБУТ на предприятието, удостоверяващи съответствието на използваната база с изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.

Производствената база по професия „*Ръководител движение“ трябва да отговаря на нормативно установените изисквания към функционалните характеристики, условията за безопасност, здраве при работа и пожарна охрана, съгласно приложимата нормативна уредба.

Основното оборудване на производствената база за професионалното обучение за придобиване на трета степен по професия „*Ръководител движение“ включва: системи за мониторинг на движението на влаковете, комуникационни устройства за координация с маневрените бригади и други звена, телефони или компютърни системи за вътрешна комуникация.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионално направление „Икономика“ от областта на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, от професионално направление „Информатика и компютърни науки“ от областта на висше образование „Природни науки, математика и информатика“ и от професионални направления „Комуникационна и компютърна техника“, „Транспорт, корабоплаване и авиация“, „Машинно инженерство“, „Електротехника, електроника и автоматика“, „Енергетика“, „Архитектура, строителство и геодезия“ и „Общо инженерство“ от областта на висше образование „Технически науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (обн., ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка, може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

ПРОЕКТ

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация „учител“, ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ